Megújul a vasút

Országos konferencia Szegeden

A legtöbb mozdony gyorsabban tudná húzni a vonatot, mint ahogy szabad neki. Az ok: *elöregedtek, a korszerű követelményeknek nem felelnek meg a vasúti pályák.* Nemrégiben készült el a MÁV Építési és Pályafenntartási Szakszolgálatának utat mutató távlati fejlesztési koncepciója. Az elmúlt évtized elején oly sokszor elparentált vasút ugyanis, és nemcsak hazánkban, mindenütt reneszánszát éli. Fajlagos energia-felhasználása ugyanis nyolcszor kisebb, mint a közúti személy-, illetve teherszállításé.

A vasút tehát megújul. A tegnap, Szegeden, a Technika Házában kezdődött *konferencia* ennek a megújulásnak ésszerű tervezéséhez járul hozzá. Megnyitójában *Lovász Lázár*, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetője mondta el, hogy ugyanakkor, amikor a vasút mozdonyparkja már majdnem korszerűnek mondható, a pályák és a berendezések többnyire még mindig a múltat idézik. Pedig a feladatok egyre növekednek. 1980-ban két százalékkal több árut kell fuvaroznia a MÁV-nak, s az előzetes becslésekkel szemben személyszállítási feladatai sem kisebbek. Világos dolog, hogy dinamikus fejlődés csak akkor lehetséges, hogy ha a pályák korszerűsítésében sikerül előbbre lépni. Előre gyártható elemeket kell alkalmazni, olyanokat, mélyeket szükség szerint bármikor cserélni is lehet. Minél hamarabb el kell érni, hogy valamennyi mozdony- és kocsitípus *valamennyi pályán egyaránt közlekedhessen.* Elméletileg így fogalmazható meg a kérdés: mit lehet tenni azért, hogy minél hamarabb valósuljék meg ez a kívánatos technikai és technológiai egység? Lovász Lázár azt is megállapította: örömére szolgál, hogy ezen a konferencián részt vesz valemnniy szakszolgálat, ami azt is jelentheti, hogy rövid időn belül megszűnik ezeknek a szakszolgálatoknak az elkülönültsége, néha tapasztalható szembenállása pedig nemsokára emlék lesz csupán.

A konferencia első előadását *dr. Telek János* tartotta. Elmondta, hogy a vasúti pálya karbantartásának jelenlegi rendszere több mint 130 éves vasúttörténeti fejlődés eredménye. Az időszakos vizsgálat két eljárással történik. Az egyik a szemle, ilyenkor a szakemberek gyorsvonati mozdonnyal járják végig a pályát, észrevételeiket feljegyzik. A másik lényegesen hatékonyabb módszer; mérőkocsival *ellenőrzik* a pálya műszaki állapotát. Hasonló alapossággal ellenőrzik *a biztonsági berendezéseket is.*

A szegedi tanácskozás a jelenben zajlódik ugyan, de *a közeli és a távolabbi jövő kérdéseire igyekszik választ adni.* Melyek ezek közül a legfontosabbak? A legtöbb beruházás értékét *időtállósága* adja. Magyarán, hogy ami ma megépül, nem válik-e holnap korszerűtlenné? A távlati fejlesztési kocepció kötelező érvénnyel írja elő a szakembereknek, hogy hosszú távon is gondolkozzanak. A jelek szerint ugyanis a *vasútra igen fontos szerep vár a következő évtizedekben.* Ezt tudva pedig nem mindegy, hogy a beruházók *mire* költik a pénzt. Lovász Lázár fogalmazta meg: szeretném, ha ezen a tanácskozáson olyan véleménycsere alakulna ki, melynek summája; azaz tudományos igényű végkövetkeztetései kiállnák az idő próbáját.

Dr. Telek Jánosnak, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium szakosztályvezetőjének *A vasútépítési és pályafenntartási munkák aktív és passzív hatása a forgalmi üzemvitelre* című előadása után, melyhez *Egri István, Maráz Béla, Urbán Sándor*, és a szegedi igazgatóság két helyettes vezetője, *Sajtos Péter* és *Megyik Ferenc* fűzött megjegyzéseket, *Machovitsch László* mérnökfőtanácsos beszélt a pálya és a biztosító berendezések *kapcsolatának* műszaki, technikai vonatkozásairól. Délután a pálya- és a villamosberendezések viszonya volt a téma. *Fodor Csaba* mérnöktanácsos tartott erről előadást. Ez is fontos kérdés, különösen, ha meggondoljuk, hogy *nemsokára a szegedi vasútigazgatósághoz fog tartozni a leghosszabb villamosított hálózat.*

A konferencia ma *Patakfalvi László* és *Ritoók Pál* előadásával és az ezekhez kapcsolódó korreferátumokkal folytatja munkáját. A kétnapos tanácskozás *dr. Lengyel Lászlónak*, a Vasúti Tudományos Kutató Intézet igazgatóhelyettesének zárszavával ér véget.

A konferencia előadásainak és korreferátumainak szövegét a Közlekedéstudományi Egyesület sokszorosította, így az valamennyi érdeklődő szakember rendelkezésére áll majd.

P. F.

Az új híd krónikája

„Rendrakó robbantás"

Száz kilogramm cukorból sok, szénből kevés. Egymázsányi súly tollból nagy tömeg, robbanóanyagból már sokkal kisebb. Ez a viszonylag szolid tömegű anyag is képes azonban eldönteni akár két, negyven méter hosszú, vasbetonból készült oszlopot is. A hídkrónikát rendszeresen olvasók már bizonyára sejtik, annak a két Soil—Mec-cölöpnek a sikeres eltávolításáról lesz szó, amelyekről épp egy héttel ezelőtt írtunk először. Csak éppen akkor még annyi volt biztos: aprólékos, afféle „pepecselő" munka lesz az óvatos robbantássorozat.

Nemcsak hozzáértés, szakértelem, hanem jófajta ösztön is kell ahhoz, hogy másfél-két méterrel a víz színe alatt, az éjszakai sötétségben kitapogathassa a búvár, hova kell tennie a robbanóanyagot; s a robbantómesteri tudáson kívül a hídépítés szakmai fogásait is ismernie kell annak, aki a műveletsort irányítja. A hídszerkezetnek azt a részét, mely az újszegedi parti pillértől a mederben álló pillérig tart, az a bizonyos két cölöp támasztotta alá az építkezés egy szakaszában, most tehát azért kellett ezeket eltávolítani, mert feleslegessé váltak. Ezért hívták hát Szegedre a robbantómestereket, s a nehézbúvárokat.

Az új híd déli oldala felőli cölöp volt az első a párharcban, s a hetedik adag trotil adta meg végül a kegyelemdöfést. Ott fekszik azóta is a Tisza fenekén. Tegnap délután aztán párjára lelt. Az pedig úgy történt, hogy az északi oldal felőli cölöp harmadik robbantásához készülődtek a „rendrakók", s üzenték: az elkövetkező órákban a második szerelőcölöp is elbúcsúzik földi pályafutásától, s megkezdi vízi életét. Ennek az akciónak egyik szemlélőjeként mondhatja e sorok írója: igaz, hogy veszélytelen robbantás volt, hatásában azonban félelmetes. Gondoljuk csak el: a csaknem kész híd alatt mégiscsak pontosan kell kiszámítani a robbanóanyag mennyiségét...

Ez a harmadik adag trotil már jócskán megingatta a cölöpöt, kimozdult a teteje, de még megállt a lábán. S az újabb akció meghozta a sikert: olyan vízoszlopot emelt a magasba a töltet, hogy még a híd aljáról is percekig folyt vissza a víz. S a magasba csapó víz mögött egyre jobban megdőlt a betonkolosszus. Aztán szépen lefeküdt a mederfenékre.

Mi lesz a sorsuk? Az Ady Endre úszódaru belekapaszkodik majd a hengeres cölöpökbe, s elhúzza mindkettőt a mederpillérhez. Ott töltik majd az időt, lent a víz alatt, de nem egészen tétlenül: védik testükkel a pillért, mélyen, a Tisza medrében.

Pálfy Katalin

Készül a lecsó

Kedvelt ételünk a lecsó, amelyből a Szegedi Konzervgyárban igen nagy mennyiséget gyártanak. Az úgynevezett natúr lecsót paradicsomból és zöldpaprikából készítik. Képünkön: A szalagon érkező teli üvegeket ügyes kezű lányok rakják dobozokba, és lehet indítani a szállítmányokat a megrendelőkhöz

Hódmezővásárhelyről

Különleges textilanyag

Különleges minőségű bútorok, autó- és repülőgépülések huzatának alkalmas textilanyagok gyártását kezdték meg a hódmezővásárhelyi divatkötöttáru-gyárban, ahol korábban csak felsőruházati cikkeket készítettek kötéssel, hurkolással. A gyártmányújdonságok egy részét szintetikus fonalakból kötik. Ezek, amellett, hogy rendkívül kopásállóak, rendelkeznek a természetes anyagok jó nedvszívóképességével is. A tetszetős, és praktikus, kötés- és színmintás anyagokból egyelőre mintegy tízezer métert készítettek a hazai bútoriparnak, illetve külföldre, mintaképpen, s máris nagy iránta az érdeklődés. (MTI)

Környezetvédelmi megbeszélés

Hat KGST-ország — Csehszlovákia, Bulgária, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió — részvételével vízügyi környezetvédelmi tudományos-műszaki tanácskozás kezdődött kedden Hajdúszoboszlón. A konferencia az intenzívebb szennyvíztisztítási és utótisztítási módszerekkel, tehát környezetünk védelmének egyik fő feladatával foglalkozik.

Az egyes témák kidolgozása előre megállapított, és a KGST vízügyi vezetőinek értekezletén jóváhagyott terv szerint történik. Minden feladatnak más ország a felelőse. A téma fő koordinátora a Szovjetunió. Magyarország a fizikai-kémiai szennyvíztisztítási módszerek és berendezések felelőse.

Ötvenéves iskolában

Huszonöt éves az ének-zene tagozat

Ebben a tanévben ünnepli majd fél évszázados fennállását a szeged-rókusi általános iskola. A rendezvények sorát egy másik évfordulóra történt megemlékezés nyitotta meg: az iskola huszonöt éves ének-zene tagozatát köszöntötték.

Az 1954—55-ös tanévben, az országban az elsők között indult meg Szegeden, a Rókusi iskolában a szakosított tantervű ének-zene tagozat, huszonnégy tanulóval. Céljai lényegében azonosak voltak a nem szakosított tantervű osztályokéval, azzal a fontos többlettel, hogy a gyermekeknek a világ esztétikai birtokbavételét a zene segítségével kívánta megalapozni. Így formálva személyiségüket, az átlagosnál magasabb szinten megismertetve őket hazájuk és más népek dalaival, muzsikájával. Az eltelt évek bizonyították a kezdeményezés létjogosultságát: többek között szovjet, amerikai és japán zenepedagógus-küldöttségek látogattak az iskolába, hogy tanulmányozzák az itt végzett munka alapján a magyar zeneoktatás sajátos módszereit. Az első tagozatos osztály 1962-ben végzett, s mostanáig mintegy félezer tanuló fejezte be tanulmányait — általános iskolai ének-zene tagozaton.

Az Ifjúsági Házban rendezett ünnepi hangversenyen a volt növendékek (ma már zenetanárok) együtt ünnepeltek a mialkkal; zongorán *Erdélyi Ilona* és *Raffa Éva*, fagotton *Marosvári Attila* játszott, egykori iskolájának kórusaival együtt fellépve. Az alsó tagozatos kórus többek között Beethoven, Schubert és Bárdos Lajos, a kamarakórus Vivaldi és Farkas Ferenc, a felső tagozat kórusa pedig Bartók, Kodály és Mendelssohn műveit énekelte, *Kalmár Ferencné* és *Siposné Csendes Éva* vezényletével.

vaslatok kialakítását. Napjainkban is nagy jelentősége van a párttagok családi és magánéletben mutatott példamutatásának. A pártcsoport közösségének véleményt kell alkotni arról, hogy a kommunista erkölcs normái szerint él-e a párttag.

A beszámoló taggyűlések tapasztalataiból a párt aktivistái jól tudják, hogy *széles körű, átgondolt munka szükséges most a pártcsoportokban.* Ennek során különösen fontos, hogy a közösség jól éljen a dicséret és az elmarasztalás eszközével.

Helyes gyakorlat, ha *a legkiválóbbakat taggyűlési elismerésre is ajánlja a pártcsoport.* Emellett a becsületes, „szürke" munkát végző tagjainak pártcsoportülésen kell elismerni tevékenységét. A dicséret mindenkit még jobb munkára is serkent. Fontos, hogy a dicséret mellett a mulasztások számonkérése is megtörténjen. A bírálatból általában necsak a bírlát tanul, hanem mások is. Most a taggyűlés *figyelmeztesse* azokat, akiknél valamilyen komolyabb hiányosság van. Kisebb jelentőségű mulasztásokat a pártcsoport tegyen szóvá. Ez a hibás magatartás további erősödését is megakadályozhatja, érezteti a közösség felelősségét az egyes párttagért.

A pártcsoportvezetőnek *kulcsszerepe* van a reális vélemény kialakításában. Nem szabad azonban csak a saját véleményére hagyatkoznia, mert könnyen a szubjektivizmus hibájába eshet. Helyes, ha az értékelésről szóló előterjesztésről előzetesen konzultál a pártalapszervezet vezetőségével. Ha nincs megalapozott ismerete a pártcsoportvezetőnek valakiről, joga és kötelessége érdeklődni, véleményt kérni gazdasági vezetőktől, propagandistáktól, tömegszervezetek tisztségviselőitől.

A harmadik feladat most a beszámoló taggyűlések előtt *a pártcsoport véleményének kialakítása* az alapszervezet és annak vezetősége munkájáról. Különösen fontos, hogy a párttagok javaslatait is *összegezzék* és ennek taggyűlésen történő ismertetésével bízzanak meg egy párttagot. Helyes, ha az alapszervezet vezetőségi tagjai nemcsak saját pártcsoportjuk ülésein vesznek részt. Így közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek az alapszervezeti tagok más részének véleményéről is.

Az utóbbi években több pártalapszervezet vezetősége *kollektív megítélést* alakított ki a beszámoló taggyűlések előtt az egyes pártcsoportok munkájáról. Ezt vezetőségi tagok ismertették a pártcsoportüléseken. A gyakorlati tapasztalatok kedvezőek, mert ezek jól segítették a pártcsoportok munkájának fejlesztését is.

A pártcsoport-értekezlet eredményes munkájának van néhány technikai és adminisztratív oldala is. Így gondoskodni kell arról, hogy *legyen megfelelő idő az alapos, érdemi vitára.* Nem szabad az időpontok kijelölésével eleve korlátozni a hozzászólási jogot. Helyes, ha a pártalapszervezet és az egyes párttagok munkájáról alkotott véleményt is írásban adják le az alapszervezet vezetőségének. Ez a későbbi vitákat, félreértéseket előzheti meg. A pártcsoportok kongresszusi előkészületeit szolgáló munkája nem fejeződik be a beszámoló taggyűlésel. Szükséges, hogy a majd nyilvánosságra kerülő *kongresszusi irányelvekről is a pártcsoport-megbeszélésen mondjanak véleményt.* Sokan ugyanis nem vállalják nagyobb körben a nyilvános szereplést, de szűk körben értékes véleményük van. Fontos, hogy minden észrevétel a taggyűlés elé kerüljö és az minden észrevételről, javaslatról alakítsa ki álláspontját.

A vezetőségválasztó taggyűlést követően ismét pártcsoport-értekezletet kell tartani, ahol meg kell választani a pártcsoportbizalmit, amelyet a következő taggyűlés erősít meg. Nagyon fontos, hogy a pártcsoportbizalmiak *alkalmasak* legyenek a kommunista közösség vezetésére, tudják irányítani a közös tevékenységet, képesek legyenek a munka elosztására, a végrehajtás segítésére és ellenőrzésére is. Ehhez szükséges, hogy az alapszervezetek vezetőségei tervszerűen foglalkozzanak a pártcsoportok, pártbizalmiak munkájának segítésével, ellenőrzésével.

Ott, ahol a pártcsoportok jó munkát végeznek a kongresszusi előkészületek során, jelentősen *erősödik* a párt cselekvési egysége, és ezzel politikai munkánk fő feladatainak végrehajtása is eredményesebbé válik.

Oláh Miklós,
a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese

Hűtőkamrában a csemegekukorica

Sikeres csemegekukoricaidényt zárt a Magyar Hűtőipar zalaegerszegi gyára. A 2 hónapos feldolgozási szezonban csaknem másfél millió kiló szemet raktároztak el a hűtőkamrákba. A morzsolt csemegekukoricából Zalaegerszegről látják el a hazai üzleteket, de jut belőle exportra is.

A termesztett 10-fajta csemegekukoricából 80 000 kilót csövesen tárolnak. A csemegekukorica és különböző zöldségek keverékéből — most készült első ízben — mexikói saláta, amit köretnek ajánlanak. (MTI)